

STAROSTI PRIJAZNA MESTA IN OBČINE

GM Ageing hub: Age-Friendly Environments in The Great Manchester Region

RAZVOJ STAROSTI PRIJAZNIH OKOLIJ V REGIJI VELIKI MANCHESTER

V začetku 2023 smo se zaposleni na Inštitutu Antona Trstenjaka, ki delamo na področju razvoja starosti prijaznih mest in občin, udeležili spletnega pogovora, ki ga je organizirala IFA (International Federation on Aging). Strokovnjak Paul McGarry je vodja Središča za staranje (*angl.* Great Manchester Ageing Hub), ki združuje organizacije iz javnega, prostovoljskega, skupnostnega in zasebnega sektorja. Glavni namen središča je prepoznati priložnosti in izzive starajočega se prebivalstva v Manchesteru ter se osredotočiti na zmanjševanje neenakosti in kakovostno staranje.

McGarry je poudaril, da gre pri razvoju starosti prijaznih okolij za dve pomembni vprašanji. Prvo: kako prepoznati in odgovarjati na aktualne potrebe starejših prebivalcev, drugo pa, kako zagotoviti trajnost in vzdržnost rešitev. Prepoznavanje potreb je nemogoče brez vključevanja starejših v proces. Potrebno jih je vprašati, s kakšnimi težavami se srečujejo in kaj bi jim izboljšalo kakovost življenja, potem pa te spremembe uvesti. Kot primer je navedel ustanovitev centra lokalne skupnosti Klub prve vrste (*angl.* Front Row Club), ki je nastal iz potrebe starejših po druženju in želje po skupnih ogledih filmov, saj se jim je kino zdel predač in predrag. Pridobili so dovoljenje za predvajanje filmov, kasneje pa je to postal center starejše populacije, ki

organizira telovadbo, predavanja, delavnice, predvsem pa je to prostor za srečevanje in druženje starejših. Podobno so razvili več pobud starejših, ki so imeli željo po vključevanju v družbo, zanimiva je pobuda za nočni klub z glasbo, ki jo starejši poslušajo, in podobno. Pri vključevanju starejših moramo biti pozorni, da v načrtovanje in odločanje vključimo pripadnike različnih skupin starejših z različnimi potrebami, saj bomo le tako pridobili pravi mozaik informacij, ki bo omogočal razvoj okolja in skupnosti prijazne do vseh. Pripomnil je, da se včasih veliko več naučimo iz zgodbe posameznika z različnim mnenjem, kakor iz množice zgodb z istim. Poleg tega se moramo zavedati, da je vključevanje starejših dolgoročen proces, že samo pridobivanje njihovega zaupanja lahko traja več let; pomembno je vztrajati.

Pri vprašanju trajnosti in vzdržnosti rešitev na področju staranja nas v prihodnosti čakajo veliki izzivi; zlasti sedaj v luči varčevanja, ko zategujejo pas na vseh področjih, je pod velikim vprašanjem financiranje razvoja starosti prijaznih okolij. Politika mnogokrat pogled usmerja samo na trenutne razmere in se ne ukvarja z reševanjem dolgotrajnih težav. McGarry je opozoril, da se demografske spremembe dogajajo sedaj in jih ni možno zaustaviti – to je jasno vidno iz grafa, ki prikazuje staranje prebivalstva. Zavedamo se, da bi se že sedaj morali spoprijeti z izzivi staranja prebivalstva in iskati rešitve, pa se kljub vsemu odvija prepočasi (za primer je navedel Veliko Britanijo, ki še vedno nima izdelane nacionalne strategije za staranje).

Velik izziv bo tudi zagotavljanje enakopravnosti pri uporabi inovacij za starejše. Verjetno se bodo inovacije za področje staranja v prihodnje najhitreje dogajale v zasebnem sektorju, ki na tem področju prepozna poslovni interes, a za njih je v ospredju dobiček in ne uporabnik. Obstaja tudi nevarnost, da bo stroka izločena iz tega procesa. Velik mednarodni izziv je vzdržnost in razvoj gospodarstva ob staranju prebivalstva.

Med pogovorom se je McGarry dotaknil tudi drugih tematik, od pomembnosti družbene infrastrukture za povezovanje in aktivno, zdravo staranje do vključevanja starejših iz socialno ogroženih okolij. Pogovor je zaključil z ugotovitvijo, da je staranje lahko tudi uspešen karierni izziv in da je hvaležen, da lahko dela na tem področju.

Leja Žakelj